

Εβδομήντα χρόνια μετά τη Βάρκιζα: καμιά ήττα δεν είναι για πάντα

του Σταύρου Παναγιωτίδη

Στις 12 του φετινού Φλεβάρη μαζεύονται πάνω μας εβδομήντα χρόνια από την υπογραφή της Συμφωνίας της Βάρκιζας. Από την ημέρα που έληξε ο πρώτος κύκλος της επίθεσης στην Αριστερά, για να μην μπορέσει να κυβερνήσει. Της Αριστεράς που είχε πολεμήσει τους Ναζί, της Αριστεράς που είχε στήσει τον κόσμο στα πόδια του, που του είχε δώσει ξανά την αξιοπρέπειά του, που τον έκανε όχι να σκέφτεται και να ονειρεύεται αλλά να χτίζει έναν νέο κόσμο και να διψάει να τον μεγαλώσει και να τον χαρίσει σε όλους. Της Αριστεράς που είχε δεχθεί το «όλοι μαζί», που κυβερνούσε μαζί με αυτούς που στα δύσκολα χρόνια είχαν φύγει από τη χώρα, με την πολιτική ελίτ των προπολεμικών χρόνων που όταν γύρισε ήταν τόσο απονομιμοποιημένη, που αποφάσισε να βγάλει την Αριστερά στην παρανομία. Της Αριστεράς που συγκυβέρνησε, για να θερίσουν τα κορμιά της οι σφαίρες των συγκυβερνητών της.

Πολλές λέξεις ακούστηκαν για τη Βάρκιζα. Και για τις Συμφωνίες του Λιβάνου και της Καζέρτας, πριν από τα Δεκεμβριανά. Για την συναίνεση των εκπροσώπων του ΕΑΜ, απέναντι στους εκπροσώπους των αστικών κομμάτων, να αφοπλισθεί ο ΕΛΑΣ και να μπει υπό τις εντολές των Άγγλων. Για την μετέπειτα υπογραφή της παράδοσης και του αφοπλισμού στη Βάρκιζα, με αντάλλαγμα την αμνηστία για όλα όσα έγιναν στα Δεκεμβριανά. Για την Λευκή Τρομοκρατία που ακολούθησε τη Βάρκιζα, για τους αριστερούς που σφάζονταν στην επαρχία από τις -εξοπλισμένες από την κυβέρνηση- παρακρατικές ένοπλες εθνικιστικές συμμορίες των χαμερπών στοιχείων. Από τους Ταγματασφαλίτες, που ακόμη και σήμερα τους βρίσκεις κάτω από εκπροσώπους της Δεξιάς, αν ξύσεις το ελαφρύ βερνίκι αστισμού που άτσαλα ή τεχνηέντως καλύπτει την αληθινή τους υπόσταση. Λέξεις πολλές. Προδοσία, λάθος, έγκλημα. Όλα αυτά, είναι για να ειπωθούν στο πλαίσιο της εποχής τους. Στην πραγματικότητα, τα «λάθη» δεν έχουν πια μεγάλη σημασία. Ό,τι έγινε, πληρώθηκε. Και είναι πια παλιό κομμάτι στο μεγάλο ταμείο.

Σημασία έχει όμως κάτι άλλο. Πως από τότε το ξέραμε πως δεν θα είναι ποτέ στρωμένος με ροδοπέταλα ο δρόμος για την Αριστερά, ο δρόμος προς την εξουσία, ο δρόμος προς το ξήλωμα όλων αυτών που χτίζονται εδώ και αιώνες. Ξέραμε πως καμιά νίκη δεν είναι παντοτινή, πως πάντα πρέπει να αγωνίζεσαι για να την ξαναστυλώνεις, για να την ανθοφορείς. Ιστορικές αναλογίες ας μην ψάχνουμε. Οι εποχές και τα πλαίσια είναι διαφορετικά, ολότελα. Τότε και σήμερα, όμως, μία αλήθεια στέκεται μπροστά μας: τίποτα δεν είναι παντοτινό. Ούτε οι νίκες, αλλά ούτε και οι ήττες. Όλα στέκουν μέσα στο μεγάλο καζάνι της ιστορίας και περιμένουν τη στιγμή να ανάψουμε τη φωτιά και να αρχίσουμε να τα βράζουμε. Να τους δίνουμε ζωή. Να τα ξεκολλάμε από τη λάσπη.

Στις 12 αυτού του Φλεβάρη, στα Εβδομήντα χρόνια από τη Βάρκιζα, ο δαίμονας της ιστορίας θα γελάει πολύ και θα μας κλείνει με σαρδόνιο και αιματηρό πάθος το μάτι. Γιατί τη μέρα αυτή, θα ξεκινάει το Eurogroup που θα συζητήσεις τις θέσεις της νέας αριστερής ελληνικής κυβέρνησης για την ανάσχεση της ανθρωπιστικής κρίσης στη χώρα. Θα ξεκινάει μια νέα Συμφωνία. Και σήμερα, μια βδομάδα πριν, δεχόμαστε ήδη την πρώτη επίθεση της νέας εποχής. Τον πρώτο γερό εκβιασμό, την πρώτη τρομοκρατία. Η ΕΚΤ, ο ΕΛΑ, τα ομόλογα, η ρευστότητα. Στην πραγματικότητα, εμείς κι εσείς. Ή εμείς ή εσείς. Ή αυτοί ή εμείς.

Ας είναι, λοιπόν. Ας παίξουμε κι εμείς λιγάκι το απαγορευμένο παιχνίδι των αναλογιών. Για πρώτη και για τελευταία φορά. Για να το ανατρέψουμε. Γιατί σε αυτά τα μεταχρονολογημένα καινούρια Δεκεμβριανά του Φλεβάρη, εμείς δεν θα ηττηθούμε. Γιατί δεν θα κάνουμε πίσω, δεν θα βυθιστούμε πάλι στη ματαιότητα της ήττας και στη θανατερή βεβαιότητα της μονιμότητάς της. Και σε αυτήν την καινούρια Βάρκιζα, δεν θα πάμε για να διαπραγματευτούμε την ήττα μας. Αλλά για να σαλπίσουμε τη νίκη μας. Για να μεταφέρουμε τη φωνή και την τρανή βούληση των Ελλήνων και των άλλων λαών, για μια άλλη ζωή. Ελεύθερη. Δημοκρατική.

Γιατί τώρα ανασάναμε και δεν ξανακρατάμε την αναπνοή μας από φόβο. Γιατί τώρα που σηκωθήκαμε δεν ξανασκύβουμε. Γιατί ζήσαμε για λίγο ελεύθεροι και μαγευτήκαμε από τη ζεστασιά της αξιοπρέπειας και δεν θα τη χάσουμε από κανέναν, δεν θα μας την πάρει κανείς, γιατί είδαμε πόσο ακριβή είναι, πόσο δύσκολα την ξανακερδίζουμε άμα την έχουμε χαμένη και άγνωρη. Γιατί καμιά νίκη και καμιά ήττα δεν είναι παντοτινές. Γιατί όλα μοιάζουν και τίποτα δεν είναι ίδιο. Γιατί εμείς θα σταθούμε περήφανοι και θα νικήσουμε. Γιατί «ακούσαμε το τραγούδι της θάλασσας και δεν μπορούμε πια να κοιμηθούμε». Γιατί εμείς θα βγούμε στους δρόμους της φωτιάς. Στους δρόμους που νικήσανε παλιά οι άνθρωποι μας τα μεγάλα θηρία. Κι εμείς θα τσακίσουμε το πιο μεγάλο από όλα: το φόβο. Το χάρτινο τίγρη αυτού του κόσμου. Και θα γελάσουμε στα μούτρα του.